

Ενημερωτικό δελτίο δημοσίων συμβάσεων

Υπεύθυνος σύνταξης: Σ. Παναγόπουλος Επιμέλεια: Ε. Τσόλη Συνεργάτες τεύχους: Ε. Αδαμαντίδου, Ε. Αλαγιαλόγλου, Α. Βεζυρτζή, Μ. Βερβενιώτη, Ε. Μαυραγάνη, Ε. Σιστάκου, Κ. Σκουρή, Χ. Χάχαλης

Πράσινη Βίβλος για την επέκταση της χρήσης των δημόσιων «ηλε-συμβάσεων» στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Το σχέδιο δράσης της Επιτροπής στον τομέα των ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων στηρίζεται στο όραμα ότι οποιαδήποτε επιχείρηση στην Ευρώπη διαθέτει προσωπικό υπολογιστή και σύνδεση στο διαδίκτυο μπορεί να συμμετάσχει σε μια δημόσια αγορά που διεξάγεται με ηλεκτρονικά μέσα. Πράγματι, τα πλεονεκτήματα των ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων είναι πολλά: αυξημένη προσβασιμότητα και διαφάνεια, περιορισμός του διοικητικού κόστους, δυνατότητα ενοποίησης των αγορών δημοσίων συμβάσεων στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο στόχος, ωστόσο, για ευρεία προσφυγή στις ηλεκτρονικές διαδικασίες δεν έχει επιτευχθεί στον επιθυμητό βαθμό, αφού η αφομοίωση των άνω διαδικασιών εκτιμάται ότι υπολείπεται του 5% των συνολικών δημοσίων συμβάσεων. Ο φόβος των αναθετουσών αρχών και των προμηθευτών για τους κινδύνους που σχετίζονται με την τεχνολογία, η έλλειψη προτύπων στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων ηλε-συμβάσεων και η έλλειψη μέσων

που διευκολύνουν την αμοιβαία αναγνώριση εθνικών ηλεκτρονικών λύσεων είναι ορισμένα μόνο από τα εμπόδια που υφίστανται σήμερα και πρέπει να αρθούν ώστε να υπάρξει έδαφος για ευρύτερη χρήση των δημοσίων ηλε-συμβάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εξέδωσε πράσινη βίβλο για την επέκταση της χρήσης των δημοσίων συμβάσεων στην ΕΕ (COM 2010-571) που θα αποτελέσει και τη βάση για δημόσια διαβούλευση που ξεκινά την 18.10.2010 και λήγει την 31.01.2011. Στόχος της εν λόγω διαβούλευσης είναι να υποβληθούν προτάσεις για το πώς μπορεί η Επιτροπή να βοηθήσει τα κράτη-μέλη να εκμεταλλευτούν

πλήρως τους μηχανισμούς που προσφέρουν οι ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις και να επιτρέψουν τη συμμετοχή σε on-line διαγωνισμούς οικονομικών φορέων από άλλα κράτη-μέλη. Στο πλαίσιο της εν λόγω διαβούλευσης θα λάβει χώρα την 25.11.2010 στις Βρυξέλλες ανοικτή συζήτηση με θέμα «Facilitating e-procurement: What can/should the EU do?».

Περισσότερες πληροφορίες για τη δράση αυτή της Επιτροπής είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα:
http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/news_en.htm

M. Βερβενιώτη

Ανάθεση στην ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟ Α.Ε. της μελέτης και κατασκευής έργων υποδομής

Με κοινές υπουργικές αποφάσεις της 01.09.2010 (ΦΕΚ Β 1505/06.09.2010) ανατέθηκε στην ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟ Α.Ε. η αρμοδιότητα για την μελέτη και κατασκευή έργων υποδομών σε διάφορες περιφέρειες της χώρας. Ειδικότερα, η υπ' αριθ.

Δ1/ο/3144 (2) KYA αφορά έργα υποδομής στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, η υπ' αριθ. Δ1/ο/3142 (3) KYA έργα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας - Θράκης, η υπ' αριθ. Δ1/ο/3143 (4) KYA έργα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακε-

δονίας, η υπ' αριθ. Δ1/ο/3141 (5) KYA έργα στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου και η υπ' αριθ. Δ1/ο/3145 (6) KYA έργα στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.

Ενσωμάτωση Ευρωπαϊκών Προτύπων στην ελληνική νομοθεσία

Με την με αριθμό 18/20.9.2010 εγκύλιο του, το Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων ενημερώνει για τη δημοσίευση στο ΦΕΚ δέκα κοινών υπουργικών αποφάσεων (KYA), οι οποίες προβλέπουν ότι τα δομικά προϊόντα που ανα-

φέρονται σε αυτές υποχρεούνται να φέρουν τη σήμανση CE και να συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις των διατάξεων του πδ 334/94 (ΦΕΚ Α 176), με το οποίο ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 89/106/EOK. Στα εν λόγω δομικά προϊόντα

συγκαταλέγονται τα συστήματα πυρανίχνευσης και συναγερμού, μόνιμα συστήματα πυρόσβεσης, η ξυλεία δαπέδων κλπ.

http://www.ggde.gr/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=114

Υπαγωγή των συμπληρωματικών συμβάσεων στον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Την 21.09.2010 εξέδωσε το Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων τη με αριθμό 17/2010 εγκύλιο του με την οποία ενημερώνει για την έκδοση της υπ' αριθ. 707/2010 απόφασης του VI Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Από την απόφαση αυτή προκύπτει ότι στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου υπάγονται όχι μόνο οι συμπληρωματικές συμβάσεις που υπερβαίνουν το νόμιμο

όριο που τίθεται στην παρ.2 του άρθρου 30 του ν.3669/2008, αλλά όλες οι συμπληρωματικές συμβάσεις, ανεξαρτήτως ποσού, όταν η αρχική έχει ήδη υποστεί τον προσυμβατικό έλεγχο.

Με την ίδια εγκύλιο το Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων εντέλλει τις αρμόδιες υπηρεσίες των αναθετουσών αρχών που έχουν την ευθύνη ελέγχου των

εγγυητικών επιστολών, να προβαίνουν στις αναφερόμενες στην εγκύλιο ενέργειες για τη διαπίστωση της γνησιότητας των εγγυητικών επιστολών που υποβάλλονται τόσο κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού όσο και κατά την υπογραφή και εκτέλεση της σύμβασης.

http://www.ggde.gr/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=114

Διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ολλανδίας για υπόθεση απευθείας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης

απευθείας ανάθεση - σύμβαση παραχώρησης έργου - κύριος σκοπός της σύμβασης - διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση διακήρυξης εξαιρετικές περιστάσεις - δημο-

σίευση ανάθεσης σύμβασης στην Ε.Ε.Ε.

Η Επιτροπή απέστειλε την 30.09.2010 στην Ολλανδία αιτιολογημένη γνώμη για δύο υποθέσεις, η πρώτη εκ των

οποίων αφορά την απευθείας ανάθεση δημόσιας σύμβασης. Ειδικότερα, ο Δήμος του Έντεν ανέθεσε, χωρίς να δημοσιεύσει προκήρυξη στην Ε.Ε.Ε., περισσότερες συμβάσεις για την ανάπτυξη ακινήτου

συνολικής αξίας περίπου 140.000.000 € στον ίδιο ανάδοχο. Ο ανάδοχος ανέλαβε με τις εν λόγω συμβάσεις να αναπτύξει ένα κέντρο εμπορικής και κοινωνικής χρήσης, το οποίο, μεταξύ άλλων, θα διέθετε αθλητικό κέντρο, 1168 θέσεις στάθμευσης και 648 σπίτια, εκ των οποίων τα 60 για κοινωνικές κατοικίες. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η εν λόγω σύμβαση συνιστά σύμβαση παραχώρησης έργου και ότι, συνεπώς, θα έπρεπε να είχε ανατεθεί κατόπιν διαγωνισμού και δημοσίευσης προκήρυξης στην Ε.Ε.Ε. Ειδικότερα, σύμφωνα με την Επιτροπή, ο κύριος σκοπός της σύμβασης δεν ήταν η πώληση του ακινήτου, αλλά η εκτέλεση έργων σύμφωνα με τις αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής, η οποία είχε και σημαντική επιρροή στην εκτέλεση του έργου. Αν και ο ανάδοχος θα εκμεταλλευτεί με ίδιο κίνδυνο τα άνω ακίνητα και δεν θα λαμ-

βάνει αμοιβή από την αναθέτουσα αρχή, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο Δήμος του Έντε έχει δώσει στον ανάδοχο δικαίωμα εκμετάλλευσης υπό την έννοια των κοινοτικών οδηγιών, αφού ο ανάδοχος λαμβάνει συγκεκριμένη άδεια οικοδομής που του δίνει το δικαίωμα να κατασκευάσει και εκμεταλλευτεί το έργο που προβλέπεται στη σύμβαση. Σύμφωνα, περαιτέρω, με την Επιτροπή ο Δήμος του Έντεν αντλεί άμεσο όφελος από την άνω σύμβαση, σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΕ σε παρόμοια υπόθεση (υπόθεση C-451/08, Helmut Müller).

Η δεύτερη υπόθεση αφορά τη γενικευμένη χρήση από τις αναθέτουσες αρχές της διαδικασίας διαπραγμάτευσης με δημοσίευση διακήρυξης για την ανάθεση συμβάσεων ασφάλειας πυρός. Αν και το κοινοτικό δίκαιο επιτρέπει την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία, η διαπραγμάτευση με

τους υποψηφίους ενέχει περισσότερους κινδύνους παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων απ' ότι η ανοικτή και η κλειστή διαδικασία. Για τον λόγο αυτό προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση πρέπει να γίνεται μόνο κατ' εξαίρεση. Η Επιτροπή θεωρεί, περαιτέρω, ότι οι Ολλανδικές αρχές δεν δημοσιεύουν στην Ε.Ε.Ε. όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σε σχέση με την ανάθεση της σύμβασης (λ.χ. όνομα αναδόχου και τελική αξία της σύμβασης). Σύμφωνα με την Επιτροπή, η εν λόγω πρακτική επιδρά δυσμενώς στη διαφάνεια στην αγορά των δημοσίων συμβάσεων.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες παράβασης είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/news_en.htm

Παραπομπή της Ουγγαρίας στο ΔΕΕ για παράνομη προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση με προηγούμενη δημοσίευση διακήρυξης

δημόσια σύμβαση προμήθειας - είδη γραφείου - διαδικασία με διαπραγμάτευση με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού - εξαιρετικές περιπτώσεις - αρχή της διαφάνειας αρχή της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων - συνολικός προκαθορισμός τιμών

Η Επιτροπή παρέπεμψε την 30.09.2010 την Ουγγαρία στο ΔΕΕ για υπόθεση ανάθεσης δημόσιας σύμβασης προμήθειας σύμφωνα με τη διαδικασία με διαπραγμάτευση με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. Η κεντρική αρχή προμηθειών της Ουγγαρίας

προκήρυξε το 2009 δημόσια σύμβαση προμήθειας επίπλων γραφείου αξίας περίπου 13.000.000€ και διάρκειας 12 μηνών ακολουθώντας τη διαδικασία με διαπραγμάτευση με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. Η διαδικασία αυτή συνεπάγεται, σύμφωνα με την Επιτροπή, διαπραγμάτευση των όρων της σύμβασης μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και των υποψηφίων. Κατ' αποτέλεσμα η διαδικασία με διαπραγμάτευση δεν παρέχει τα ίδια εχέγγυα τήρησης της αρχής της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, όπως η ανοικτή

και η κλειστή διαδικασία. Η Επιτροπή βασίζει την εκτίμησή της στη εκτεταμένη σχετική νομολογία του ΔΕΕ, το οποίο ερμηνεύει στενά τις προϋποθέσεις απόκλισης από την ανοικτή και κλειστή διαδικασία. Σύμφωνα με τις ουγγρικές αρχές η προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση δικαιολογείτο από το γεγονός ότι δεν ήταν εκ των προτέρων δυνατή η εκτίμηση της αξίας της προμήθειας. Η Επιτροπή ωστόσο θεωρεί ότι λόγω της φύσης του προς προμήθεια προϊόντος δεν μπορεί να γίνει δεκτή η ανωτέρω αιτιολογία των ουγγρικών αρχών.

Παραπομπή της Ουγγαρίας στο ΔΕΕ για νόμο που δυσχεραίνει την επίκληση της ικανότητας τρίτων

καταλληλότητα υποψηφίων - επίκληση ικανότητας τρίτων - δάνεια εμπειρία

Η Επιτροπή παρέπεμψε την 30.09.2010 την Ουγγαρία στο ΔΕΕ για το νόμο περί δημοσίων συμβάσεων, ο οποίος περιλαμβάνει διάταξη, σύμ-

φωνα με την οποία σε ορισμένες περιπτώσεις οι υποψηφίοι μπορούν να επικαλεστούν την ικανότητα τρίτων φορέων για την εκτέλεση μιας σύμβασης μόνο όταν ασκούν «πλειοψηφική επιφρονία» επ' αυτών. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η ρύθμιση αυτή δεν είναι σύμ-

φωνη με το κοινοτικό δίκαιο περί δημοσίων συμβάσεων, που προβλέπει ότι οι υποψηφίοι μπορούν να επικαλεστούν την ικανότητα τρίτων φορέων ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς.

Διαδικασία επί παραβάσει κατά της Σλοβακίας για υπόθεση ανάθεσης σύμβασης τηλεδιοδίων

δημοσιότητα - αρχή της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων - άρθρα 49 και 56 της ΣυνθλΕΕ - ελεύθερη εγκατάσταση - ελεύθερη παροχή υπηρεσιών - ουσιώδης τροποποίηση σύμβασης

Η Επιτροπή απέστειλε την 30.09.2010 στη Σλοβακία αιτιολογημένη γνώμη για την ακόλουθη υπόθεση: Η Εθνική Εταιρεία Αυτοκινητοδρόμων προκήρυξε σύμβαση για την επιλογή φορέα εκμετάλλευ-

σης τηλεδιοδίων συνολικής αξίας περίπου 664.000.000€. Στο πλαίσιο του εν λόγω διαγωνισμού υπέβαλαν προσφορά τέσσερις εταιρείες, εκ των οποίων τρεις αποκλείστηκαν λόγω μη συμμόρφωσής τους προς τις τεχνικές προδιαγραφές. Μετά την ανάθεση της σύμβασης, τροποποιήθηκαν ουσιώδεις όροι αυτής. Η Επιτροπή θεωρεί ότι εάν αυτές οι τροποποιήσεις είχαν γίνει στην αρχή της διαγωνιστικής διαδικασίας και γνωστοποιη-

θεί στους υποψηφίους, τότε αυτοί μπορεί να είχαν υποβάλει διαφορετικές προσφορές με αποτέλεσμα να είχαν συμμετάσχει περισσότεροι διαγωνιζόμενοι στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η εκ των υστέρων τροποποίηση ουσιώδων όρων της σύμβασης παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζόμενων και εμποδίζει τον ανταγωνισμό.

Παραπομπή της Γερμανίας στο ΔΕΕ για παράνομη κατάτμηση σύμβασης

απευθείας ανάθεση σύμβαση - παροχής υπηρεσιών - κατώφλι εφαρμογής οδηγιών - κατάτμηση σύμβασης δημοσιότητα

Η Επιτροπή παρέπεμψε την 30.09.2010 τη Γερμανία στο ΔΕΕ για υπόθεση κατάτμησης δημόσιας σύμβασης. Ο Δήμος του Νίντερνγκαουζεν αποφάσισε να ανακαινίσει τον χώρο πολλαπλών χρήσεών του και ανέθεσε τις συμβάσεις για την

εκπόνηση των σχετικών μελετών σε τοπικό αρχιτέκτονα χωρίς να διενεργήσει διαγωνισμό. Επικαλούμενη το γεγονός ότι η εν λόγω ανακαίνιση θα πραγματοποιείτο σε περισσότερες κατασκευαστικές φάσεις, η αναθέτουσα αρχή ανέθεσε αυτοτελώς κάθε σύμβαση μελέτης για την αντίστοιχη κατασκευαστική φάση. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εν λόγω αρχιτεκτονικές μελέτες

που ανατέθηκαν στον ίδιο αρχιτέκτονα αποτελούν αντικείμενο μίας ενιαίας σύμβασης. Αφού η αξία των αρχιτεκτονικών μελετών για το σύνολο του έργου υπερβαίνει το κατώφλι εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, η εν λόγω σύμβαση μελετών θα έπρεπε να είχε ανατεθεί κατόπιν διαγωνισμού σύμφωνα με τις οδηγίες περί δημοσίων συμβάσεων.

Παραπομπή της Ελλάδας στο ΔΕΕ για απευθείας ανάθεση δημοσίων συμβάσεων κτηματογράφησης και πολεοδομικού σχεδιασμού

απευθείας ανάθεση - σύμβαση παροχής υπηρεσιών - υπηρεσίες κτηματογράφησης και πολεοδομικού σχεδιασμού - αξία σύμβασης - τροποποίηση σύμβασης - δημοσιότητα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέπεμψε την 30.09.2010 την Ελλάδα στο Δικαστήριο λόγω της απευθείας σύναψης συμβάσεων παροχής δημοσίων υπηρεσιών κτηματογράφησης και πολεοδομικού σχεδιασμού που συνήψαν οι δήμοι Βασιλικών, Κασσάνδρας, Εγνατίας και Αρεθούσας. Οι εν λόγω δήμοι ανέθεσαν απευθείας έξι συμβάσεις δημόσιων υπηρεσιών για σκοπούς κτηματογράφησης και πολεοδομικού σχεδιασμού σε μία επιχειρηση. Μετά από κάποιο χρονικό διάστημα, έγινε επαναδια-

πραγμάτευση του πεδίου των συμβάσεων αυτών, με αποτέλεσμα η επιχείρηση να παρέχει τελικά περισσότερες υπηρεσίες για τους δήμους από ότι είχε αρχικά προβλεφθεί βάσει των αρχικών συμβάσεων.

Συνέπεια αυτού ήταν η σημαντική αύξηση της συνολικής αξίας των συμβάσεων. Παραδείγματος χάριν, η αξία της μιας από τις αρχικές συμβάσεις που ανατέθηκαν από το δήμο Βασιλικών το 2004 ανερχόταν σε 1,7 εκατομμύρια ευρώ περίπου, αλλά μετά από τις αναδιαπραγματεύσεις αυξήθηκε σε 3,7 εκατομμύρια ευρώ αύξηση μεγαλύτερη από 100%. Η αξία μιας άλλης σύμβασης που ανατέθηκε από το δήμο Εγνατίας το 2002

ανερχόταν σε 440 000 ευρώ, αλλά μετά από τις αναδιαπραγματεύσεις εκτοξεύθηκε σε 1,3 εκατομμύρια ευρώ αύξηση μεγαλύτερη από 200%. Οι αυξήσεις της αξίας των συμβάσεων σε ποσοστό έως 300% δεν αποτελούσαν ασυνήθιστο φαινόμενο.

Κατά την άποψη της Επιτροπής, οι συμβάσεις τροποποιήθηκαν τόσο ουσιαστικά, ώστε οι αρχές θα έπρεπε να έχουν αναθέσει τις νέες συμβάσεις προσφεύγοντας είτε στην ανοικτή είτε στην κλειστή διαδικασία. Δεδομένου ότι αυτό δεν συνέβη, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ελληνικές αρχές έχουν παραβιάσει τους κανόνες της ΕΕ και ότι η σύναψη των συμβάσεων αυτών είναι παράνομη.

Έναρξη λειτουργίας του οδηγού e-certis

Η Επιτροπή ανακοίνωσε την 18.10.2010 την έναρξη λειτουργίας του οδηγού e-certis. Συγκεκριμένα, e-certis είναι ο οδηγός των διαφόρων εγγράφων και πιστοποιητικών που οφείλουν να υποβάλλουν οι επιχειρήσεις, οι οποίες συμμετέχουν σε διαγωνισμούς δημοσίων συμβάσεων σε μια οποιαδήποτε χώρα της Ε.Ε. Σκοπός του εν λόγω συστήματος είναι να βοηθήσει τις

επιχειρήσεις να βρίσκουν ποια έγγραφα πρέπει να προσκομίσουν όταν υποβάλλουν μια προσφορά για δημόσια σύμβαση σε μια ευρωπαϊκή χώρα, καθώς επίσης και τις αναθέτουσες αρχές να καθορίζουν ποιο έγγραφα πρέπει να ζητούν από τους υποβάλλοντες προσφορά ή ποια έγγραφα μπορούν να αποδέχονται. Ο εν λόγω οδηγός, ωστόσο, δεν καλύπτει όλα τα έγγραφα που

ζητούν οι αναθέτουσες αρχές, αλλά μόνο αυτά που ζητούνται συχνότερα, ενώ επίσης θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως πηγή αναφοράς, αφού το περιεχόμενό του δεν είναι νομικά δεσμευτικό.

Περισσότερες πληροφορίες για τον οδηγό ο e-certis είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/e-certis/index_en.htm

Διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ελλάδας για απευθείας ανάθεση δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών

οδηγία 2004/18/EK - δημόσια σύμβαση υπηρεσιών - υπηρεσίες πληροφορικής - διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση διακήρυξης

Η Επιτροπή αποφάσισε την 28.10.2010 να αποστείλει στην Ελλάδα αιτιολογημένη γνώμη για υπόθεση απευθείας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης πληροφορικής. Συγκεκριμένα, το 2007, έπειτα από διαδικα-

σία διαγωνισμού, οι ελληνικές αρχές ανέθεσαν με σύμβαση με μια εταιρία τη δημιουργία της εθνικής δικτυακής πύλης ΕΡΜΗΣ, μιας θυρίδας ενιαίας εξυπηρέτησης, στην οποία μπορούν να απευθύνονται

πολίτες και επιχειρήσεις για όλες τις συναλλαγές τους με την ελληνική κυβέρνηση. Λίγο αργότερα, οι ελληνικές αρχές ανέθεσαν στην ίδια ακριβώς εταιρεία συμπληρωματική σύμβαση ύψους 1,5 εκατ. ευρώ για την εκπόνηση ενός πληροφορικού συστήματος προς χρήση του προσωπικού που εργάζεται στα κέντρα ΚΕΠ της ελληνικής κυβέρνησης. Για τον καθορισμό των όρων όσον

αφορά την ανάπτυξη του συστήματος πληροφοριών οι ελληνικές αρχές προχώρησαν σε διαδικασία διαπραγμάτευσης με την εταιρεία χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η δημιουργία της διαδικτυακής πύλης ΕΡΜΗΣ είναι διαφορετική από την εκπόνηση του εσωτερικού συστήματος πληροφοριών. Επομένως, το έργο

έπρεπε να μην είχε ανατεθεί βάσει συμπληρωματικής σύμβασης με διαδικασία διαπραγμάτευσης, αλλά μετά από επίσημη διαδικασία διαγωνισμού (υποβολή προσφορών) με πανευρωπαϊκή δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, όπως απαιτείται από τους κανόνες της οδηγίας 2004/18/EK για τις δημόσιες συμβάσεις.

Παραπομπή της Τσεχίας στο ΔΕΕ για απευθείας ανάθεση σύμβασης προμήθειας στρατιωτικών αεροσκαφών

οδηγία 2004/18/EK - απευθείας ανάθεση - δημοσιότητα - ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας - ουσιώδη συμφέροντα της χώρας - συμβάσεις στον τομέα της άμυνας

Η Επιτροπή αποφάσισε την 28.10.2010 να παραπέμψει την Τσεχία στο ΔΕΕ για υπόθεση απευθείας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης προμήθειας στρατιωτικών αεροσκαφών. Ειδικότερα, τον Απρίλιο του 2008 το Υπουργείο Άμυνας της Τσεχίας ανέθεσε την προμήθεια τεσσάρων στρα-

τιωτικών αεροσκαφών συνολικής αξίας 132.000.000€ χωρίς τη διεξαγωγή διαγωνιστικής διαδικασίας με την αιτιολογία ότι τα εν λόγω αεροσκάφη θα χρησιμοποιούνταν κυρίως σε στρατιωτικές αποστολές και άρα για την προστασία των ουσιώδων συμφερόντων της χώρας. Ωστόσο, σύμφωνα με την Επιτροπή ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να αποκλίνει από τους κανόνες δημοσιότητας που προβλέπει το κοινοτικό δίκαιο σε κάθε σύμβαση προμήθειας στρα-

τιωτικού υλικού. Αντίθετα, θα πρέπει κάθε φορά να αποδεικνύει ότι η διεξαγωγή διαγωνιστικής διαδικασία για την προμήθεια του εν λόγω υλικού θα έθετε σε κίνδυνο τα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας της χώρας. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η Τσεχία δεν κατάφερε να αποδείξει ότι διαγωνισμός για την ανάθεση της επίμαχης σύμβασης θα διακινδύνευε την ασφάλειά της και ως εκ τούτου παραβίασε το κοινοτικό δίκαιο περί ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων.

Διαδικασία επί παραβάσει του κοινοτικού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων κατά της Γερμανίας για μη εκτέλεση απόφασης του ΔΕΕ

εκτέλεση απόφασης ΔΕΕ - απευθείας ανάθεση - σύμβαση δημοσίου υπηρεσιών - υπηρεσίες διάθεσης βιοαποδομήσιμων και φυτικών αποβλήτων - άρθρο 8 οδηγίας 92/50/EOK - ανάθεση χωρίς ανοικτές διαδικασίες διαγωνισμού για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων

Με την από 28.10.2010 επιστολή της Η Επιτροπή ζητά από τη Γερμανία να συμμορφωθεί με την απόφαση του ΔΕΕ της 21.01.2010 στην υπόθεση C-17/2009. Ειδικότερα, με την άνω απόφασή του το ΔΕΕ έκρινε ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρα-

τία της Γερμανίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 8, σε συνδυασμό με τους τίτλους III έως VI, της οδηγίας 92/50/EOK για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών, διότι ο Δήμος της Βόνης και η εταιρία Müllverwertungsanlage Bonn GmbH συνήψαν δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών για τη διάθεση βιοαποδομήσιμων αποβλήτων και απορριμάτων συντήρησης χώρων πρασίνου χωρίς διαδικασία σύναψης περιλαμβάνουσα ευρωπαϊκή πρόσκληση για την υποβολή

προσφορών. Σύμφωνα με το άρθρο 260 της ΣυνθλΕΕ, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λάβουν τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφαση του ΔΕΕ. Η Επιτροπή θεωρεί ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση οι γερμανικές αρχές όφειλαν, προς άρση της διαπιστωθείσας παράβασης, να τερματίσουν την άνω σύμβαση το συντομότερο δυνατόν. Σε περίπτωση που οι γερμανικές αρχές δεν συμμορφωθούν με την άνω απόφαση εντός δύο μηνών, η Επιτροπή ενδέχεται να παραπέμψει εκ νέου την υπόθεση στο ΔΕΕ.

Διαδικασία επί παραβάσει του κοινοτικού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων κατά της Σουηδίας για υποθέσεις απευθείας ανάθεσης διαχείρισης αποβλήτων

απευθείας ανάθεση - σχέση οιονεί αυτεπιστασίας (*in-house*) - προϋποθέσεις ύπαρξης σχέσης *in-house*

Η Επιτροπή αποφάσισε την 28.10.2010 να αποστείλει στη Σουηδία αιτιολογημένη γνώμη για την απευθείας ανάθεση δημοσίων συμβάσεων διαχείρισης αποβλήτων που καταρτίστηκαν μεταξύ δήμων και επιχειρήσεων, στις οποίες συμμετέχουν οι εν λόγω δήμοι.

Σύμφωνα με την Επιτροπή, μόνο υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις μπορεί μια αναθέτουσα αρχή να αναθέσει απευθείας μια σύμβαση σε εταιρεία, στην οποία συμμετέχει μαζί με άλλες αρχές. Σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΕ, η δυνατότητα αυτή υφίσταται μόνο όταν η αναθέτουσα αρχή ασκεί επί του αναδόχου έλεγχο παρόμοιο με αυτόν που ασκεί επί των δικών της τμημά-

των και ο ανάδοχος πραγματοποιεί το ουσιώδες τμήμα της δραστηριότητάς του με την ελέγχουσα αυτόν αναθέτουσα αρχή. Η Επιτροπή θεωρεί ότι στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις, αφού οι δύο ανάδοχες εταιρείες δραστηριοποιούνται στον ιδιωτικό τομέα, όπου και πραγματοποιούν σημαντικό τμήμα του κύκλου εργασιών τους.

Πρόσφατη νομολογία του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΓεΔΕΕ T-387/08, 09.04.2010,
Ευρωπαϊκή Δυναμική/Επιτροπή

Νομικό ζήτημα

Απόρριψη προσφοράς διαγωνιζομένου

Υποχρέωση επαρκούς αιτιολόγησης της απόφασης απόρριψης διαγωνιζομένου

Λέξεις κλειδιά

αίτηση ακύρωσης - δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών - διαδικασία δημοπράτησης του ΕΚΠΝΤ - υπηρεσίες προγραμματισμού λογισμικού και παροχής συμβούλων - απόρριψη προσφοράς διαγωνιζομένου - κριτήρια ανάθεσης - πρόδηλο σφάλμα εκτίμησης - αρχή της ίσης μεταχείρισης - αρχή διαφάνειας - αρχή της χρηστής διοίκησης - υποχρέωση αιτιολόγησης

ΓεΔΕΕ T-63/06, 09.09.2010,
Ευρωπαϊκή Δυναμική/ΕΚΠΝΤ

Νομικό ζήτημα

Απόρριψη προσφοράς διαγωνιζομένου

Απορρίπτεται η προσφυγή της Ευρωπαϊκής Δυναμικής για μη τίρηση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, της αρχής της χρηστής διοίκησης, αλλά και για την έλειψη αιτιολόγησης της απόφασης απόρριψης της προσφοράς

Λέξεις κλειδιά

αίτηση ακύρωσης - δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών - διαδικασία δημοπράτησης του ΕΚΠΝΤ - υπηρεσίες προγραμματισμού λογισμικού και παροχής συμβούλων - απόρριψη προσφοράς διαγωνιζομένου - κριτήρια ανάθεσης - πρόδηλο σφάλμα εκτίμησης - αρχή της ίσης μεταχείρισης - αρχή διαφάνειας - αρχή της χρηστής διοίκησης - υποχρέωση αιτιολόγησης

ΓεΔΕΕ T-300/07, 09.09.2010,
Ευρωπαϊκή Δυναμική/Επιτροπή

Νομικό ζήτημα

Απόρριψη προσφοράς διαγωνιζομένου

Υποχρέωση αιτιολόγησης της απόφασης απόρριψης προσφοράς διαγωνιζομένου

Λέξεις κλειδιά

δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών - κοινοτική διαδικασία πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών - παροχή υπηρεσιών πληροφορικής για τη διαχείριση και τη συντήρηση μιας δικτυακής πύλης Internet - απόρριψη προσφοράς - κριτήρια ανάθεσης - υπο-

χρέωση αιτιολόγησης - πρόδηλο σφάλμα εκτίμησης - ίση μεταχείριση - διαφάνεια - προσφυγή ακύρωσης - αγωγή αποζημίωσης

ΔΕΕ C-570/08, 21.10.2010,
Συμβούλιο Αποχέτευσης Λευκωσίας

Νομικό ζήτημα

Έννομη προστασία στις δημόσιες συμβάσεις

Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να παρέχουν και στις αναθέτουσες αρχές δυνατότητα άσκησης ένδικης προσφυγής κατά αποφάσεων μη δικα στικών αρχών

Λέξεις κλειδιά

προδικαστικό ερώτημα - Οδηγία 89/665/EOK - αίτηση ακύρωσης απόφασης Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών - υπεύθυνη για τις διαδικασίες προσφυγής αρχή, η οποία δεν είναι δικαστική - δυνατότητα αναθέτουσας αρχής να προσφύγει ενώπιον δικαστικής αρχής κατά ακυρωτικής απόφασης

Το πλήρες κείμενο των αποφάσεων είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου:
<http://curia.europa.eu>

Η Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ) λειτουργεί από την 1^η Ιανουαρίου 1997, στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς Ευρωπαϊκού και Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί μία γνωμοδοτική δομή που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και σε όλες τις ελληνικές αναθέτουσες αρχές εξειδικευμένη και ταχύτατη συμβουλευτική

υποστήριξη κατά τη δημοπράτηση συμβάσεων έργων και τεχνικών υπηρεσιών, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2004/18 & 2004/17. Συγκροτεί ένα εθνικό σύστημα ελέγχου της νομιμότητας των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και σηματοδότηση μια νέα εποχή προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας στη δημοπράτηση των δημοσίων συμβάσεων.

**Δημόσιες Συμβάσεις-
Κρατικές Ενισχύσεις
& αγορά**

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

• Δημόσιες Συμβάσεις – ΔΔΤ – Δίκαιο Κατασκευών - Κρατικές Ενισχύσεις – ΥΓΟΣ - Δημόσιο Δίκαιο Ανταγωνισμού
– Απελευθέρωση Αγορών – Ενέργεια – Μεταφορές – Τηλ/νίες – Ταχυδρομικές υπηρεσίες
• Δημιοτικό – Φοροδιογκό – Τελωνειακό Δίκαιο – Δίκαιο Περιβάλλοντας

Άρθρα
Μαριάννα Βερβενιώτη
Η ματαίωση διαγνωνισμού για την ανάθεση σύμβασης δημοσίου έργου
Κατερίνα Σκουρή
Η απευθείας ανάθεση δημοσίων συμβάσεων
Έλλας Λαζαναντίδου
Ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις
Γιώργος Παυλίδης
Η προσάρωση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας στη Συμφωνία περί Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών. Η σημασία της πρωτοβουλίας του ΠΟΕ και τα εκκρεμή ζητήματα της διαπραγμάτευσης
Παναγιώτης Αργαλάς
Η οικονομική και νομιματική ένωση και το μνημόνιο οικονομικής και χρηματοπιστωτικής για την Ελλάδα
Ευρωπαρατηρητήριο
Αγγελική Κούτση
Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης
Σχόλια επί των αποφάσεων
- προθεσμίες προσφυγής
- έννοια της δημόσιας σύμβασης έργου
- σύμβαση παραχώρησης υπηρεσιών
- απευθείας ανάθεση πρόσθετων έργων
- μεθόδοι εξοιδόνησης προσφορών – επιμέρους κριτήρια
- κριτήριο του ιδιότητα επενδυτή
- προσθοή των πράξεων ανάκτησης ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων
- έννομα συμφέρον για την δάσκηση προσφυγής ακυρώσεων
- έννοια του «δάσσου» και της «δασικής εκτασης»

2/2010

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

**Μονάδα Παρακολούθησης
Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ)**
Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
Τηλ.:2310 476 103-4 Fax:2310 476 105
E-mail:mopadis@cieel.gr
<http://mopadis.cieel.gr>

Επιχειρηστικό Πρόγραμμα Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής 2007-2013
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης